L-OMMIJIET TA' ISRAEL U OMM ĠESÙ

Mons Lawrenz Sciberras

Fil-ktieb ta' Bin Sirak, kap. 44 versi 1-2, hemm tifħir għoli lil numru ta' personaġġi nisa famużi: "Infaħħru issa lil nies ta' ġieh u lil missirijietna nisel wara ieħor. Il-Mulej ħejja għalihom glorja kbira, u wera l-kobor tiegħu minn dejjem." (Sir 44,1-2)

Israel għandu tliet missirijiet: Abraham, Iżakk u Ġakobb. Dawn huma t-trepied l-aktar għoli u magħqud għaliex huma tassew l-oriġini ta' razza unika, huma trepied żgur u sod. L-Iskrittura tgħid hekk; hija razza ta' slaten, qassisin u nazzjon qaddis. (Eż 19,6) Ukoll l-istess isem Israel juri d-dinjità eminenti għaliex bil-Lhudi ifisser "dak li jara 'l Alla". Barra dan Israel għandu erba' nisa matrijarkali; Sara, Rebekka, Lija u Rakele. Hemm imbagħad min iżid iż-żewġ nisa konkubini ta' Ġakobb. Bilħa serva ta' Rakele omm Dan u Neftali, u Żilfa qaddejja ta' Lija omm Gad u Aser. Dawn iż-żewġ nisa flimkien mat-tnejn l-oħra bejniethom għandhom it-tnax-il tifel – mela tribù ta' Israel.

Fost l-irġiel Abraham huwa meqjus fost l-akbar mill-patrijarki u jixbah lit-travu tal-bieb li fuq għarqubu idur il-bieb, liema bieb iservi biex tista' tidħol jew toħroġ minnu. Sara mbagħad, minħabba l-fatt li hija l-mara ta' Abraham, Ġużeppi Flavju jsejħilha "reġina u omm tar-razza tagħna". Filun ikompli; "hija qiegħda fil-bidu ta' tfal subien u bniet u mhux f'numru żgħir iżda ta' nies tant għeżież għal Alla, u li b'xorti irċevew is-saċerdozju flimkien mad-don tal-profezija.

Hemm imbagħad nisa oħra li dawn ukoll għandhom l-importanza tagħhom fost il-poplu magħżul; Dawn huma Tamar, Ġakobed omm Mosè, l-imħallef Debora, il-moabita Rut, Anna omm Samwel l-eroina Ġuditta u omm s-seba' wlied tal-Makkabin. Ukoll Eva hija mdaħħla fost l-ommijiet. F'ċertu sens Eva hija hi l-ewwel fost l-ommijiet ta' Israel.

Muntanji u għoljiet

Interessanti kif bosta missirijiet ta' Israel huma mxebbhin mal-muntanji, u l-ommijiet mal-għoljiet. Dan ir-rapport imqiegħed fis-simboliżmu "muntanji-għoljiet", jissuġġerixxi li l-figura tal-missirijiet hija superjuri u aqwa għal dik tal-ommijiet. Il-muntanji u l-għoljiet joffru l-idea ta' stabilità u pedament tassew sod daqskemm żgur. U tassew hekk: il-poplu ta' Israel huwa mibni fuq il-blat tal-missirijiet u tal-ommijiet, grazzi għall-għażla tiegħu minn Alla stess, kif ukoll għall-għajnuna li kontinwament sab mill-profeti, imħallfin u slaten. L-oraklu ta' Balgħam jikkummenta hekk: "Minn fuq il-qċaċet tal-blat qiegħed narah; inħares lejh minn

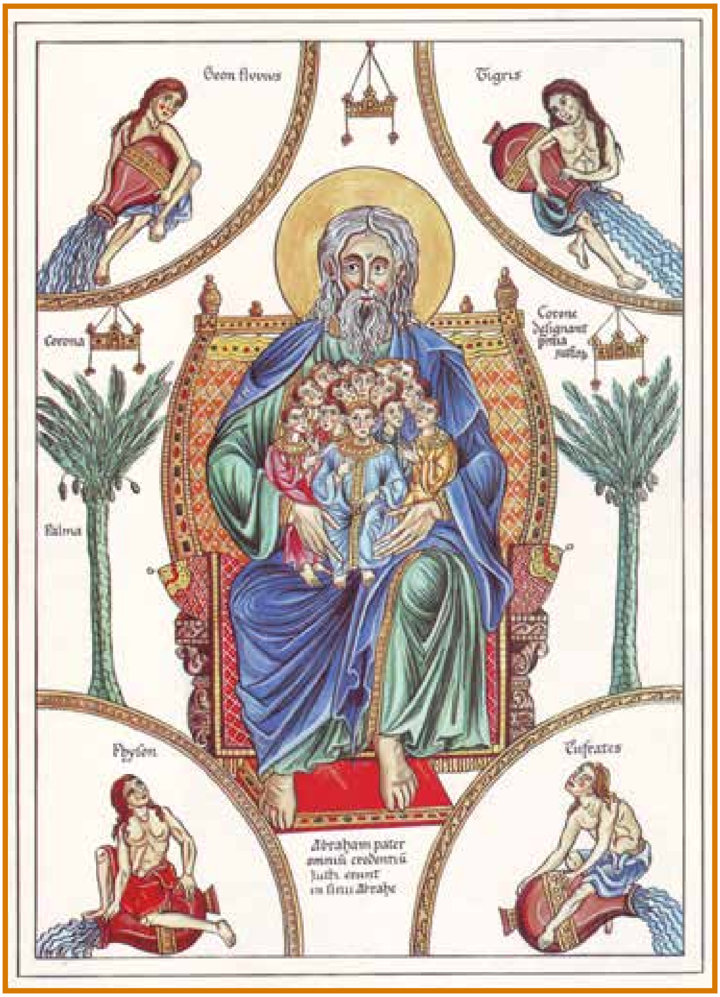

fuq il-għoljiet." (Num 23,9). Hemm proverbju ċelebri mqiegħed fuq fomm il-Mulej li dan jikkonsla ħafna lill-poplu magħżul: "Jiena nħares lejn l-oriġini tagħhom u lejn l-għeruq fondi tagħhom. Narahom imqiegħda fuq pedament sod bħal blat fuq il-għoljiet u dan kollu minħabba missirijiethom u ommijiethom."

Rakele

Il-patijarka Ġakobb meta ra li kien wasal biex imut bierek lil kull tifel tiegħu (Ġen 49,1-28). Meta wasal għal Ġużeppi iben Rakele qal hekk: "B'barkiet mill-għoli tas-smewwiet, b'barkiet l-ilmijiet mifruxa taħt l-art, b'barkiet is-sider u l-ġuf" (Ġen 49,25). It-Targum tal-Palestina ifisser b'dan il-mod il-barkiet tas-sider u l-ġuf. Imberkin l-isdra ta' dawk li minnhom jerdgħu u l-ġuf li qiegħed bejniethom" Evidentement din il-barka hija indirizzata lil Rakele, omm Ġużeppi. Jum wieħed waqt li Ġesù kien qed jippriedka, waħda mara minn qalb il-folla għajtet u qalet: "Hieni l-ġuf li ġiebek u s-sider li rdajt" (Lq 11,27).

Dan il-kumpliment għoli u matern seta' kien xi forma ta' għajdut popolari qalb in-nisa komuni tal-Palestina li kienu jreddgħu lil uliedhom, aktar u aktar meta nafu kemm it-twelid tat-trabi kien wieħed l-aktar komuni fost dawn in-nisa. Iżda mhux ta' min iwarrab fil-ġenb l-ipotesi ta' Martin McNamara: "Bi probabbilità l-mara li minn qalb il-folla għajtet dak il-kliem lejn omm Ġesù, hija fi kliemha kienet qed tagħmel parafrasi targumika ta' Ġen 49,25, u li hija semgħet jinqara fis-sinagoga. "B'barkiet mill-għoli tas-smewwiet, b'barkiet l-ilmijiet mifruxa taħt l-art, b'barkiet is-sider u l-ġuf".

Lija

Filun ta' Lixandra joħroġ b'diversi riflessjonijiet sbieħ dwar Lija, l-ewwel mara ta' Ġakobb u li din kellha għajnejha ftit baxxi (Ġen 29,17). Xi waħda minnhom tista' tkun ukoll riflessjoni teoloġika dwar il-verġinità ta' Marija wara t-twelid ta' binha Ġesù.

Filun jgħid li Ġuda (Lhudi yehûdah) tfisser tistqarr lil Mulej. Ġuda bħala tali huwa dak li "jrodd ħajr" fil-persuna tiegħu; huwa s-simbolu tal-atteġġjament ta' dak li jiċċelebra l-Mulej. Huwa dak li jerfa' leħnu lejn il-Mulej aktar mill-qalb milli bil-leħen. Hu l-ispirtu li jbierek 'l Alla, dejjem lest li jirringrazzja 'l Alla. Jekk kemm-il darba Ġuda huwa

hekk, tassew wieħed jista' jgħid li huwa l-frott perfett.

Huwa għalhekk li Lija mara li wildet lil Ġuda r-raba' tifel "... waqfet milli jkollha tfal" (Ġen 29,35). Skont Filun, Ġuda għandu jgħid: "Tifħir lil Alla"; dan huwa l-aqwa tal-perfezzjoni. Li tfaħħar lil Missier għal ħwejjeġ tajbin kollha, huwa fost l-aktar frott li qatt ħareġ mill-ġuf ta' waħda mara. Għalhekk Lija ma tiġġenerax aktar. Issa kważi laħqet il-limiti kollha u l-quċċata tal-perfezzjoni. Wara dan kollu, ġie mqiegħed waqt ta' waqfien għal aktar tfal. L-organi tat-tnissil ta' Lija nixfu għaliex hija issa kienet tat il-frott l-aktar perfett li hija setgħet qatt twelled!

Argumenti bhal dawn dwar il-verġinità ta' Marija, għalkemm fil-bidu tal-ħajja tal-Knisja, fihom qawwa kbira. Għaliex il-Madonna ma kellhiex aktar tfal wara Ġesù? It-tweġibiet huma varji, iżda kollha kemm huma jduru madwar id-divinità ta' Ġesù. " ... hawnhekk hawn min hu aqwa minn Salamun!" (Lq 11,31; Mt 12,42). Fil-persuna ta' Ġesù l-umanità laħqet tassew il-perfezzjoni tagħha. Ġesù kien tassew sabiħ, (kalos), perfett sħiħ fil-fiżiku tiegħu.

Għaliex Marija ma kellhiex aktar tfal barra Ġesù?

Aħna nafu mit-tħabbira, li Marija laqgħet fil-ġuf safi tagħha lil DAK l-iben li b'mod assolut jirrappreżenta l-perfezzjoni tal-patt sħiħ u kollu! U dan f'liema sens? Ħalli nippruvaw infissru dan il-ħsieb. L-alleanza jew patt ifisser dak il-proġett li Alla ħaseb dwaru sabiex huwa jibda jgħix u jgħammar "f'nofsna" il-poplu tiegħu. Issa dan il-proġett divin jilħaqq it-twettiq l-aktar għoli u suprem tiegħu fil-persuna ta' Kristu, Verb divin magħmul bniedem!

FiH Alla u l-bniedem iltaqgħu u ngħaqdu flimkien b'mod li ma jinfirdux, u dan f'alleanza ġdida eterna, perfetta u li ma titbiddilx. Aħna ma nistgħu nimmaġinaw ebda forma oħra ta' alleanza aktar għolja mill-Inkarnazzjoni tal-Iben

ta' Alla. Ma' Kristu għalhekk tingħalaq l-istorja. Difatti jekk l-antenati ta' Ġesù skont il-ġisem nisslu, huwa QATT ma żżewweġ jew nissel. "Abraham nissel lil Iżakk.... Ġakobb nissel lil Ġużeppi, l-għarus ta' Marija li minnha twieled Ġesù li jsejħulu Kristu" (Mt ,1-16). Għal Ġesù Alla Missieru kien kollox. Flimkien mal-Missier huma t-tnejn jiffurmaw ħaġa waħda (Ġw 10,30).

Għalhekk is-sitwazzjoni ta' Ġesù tiftaħ orizzonti ġodda biex wieħed jifhem ir-raġuni profonda tal-verġinità ta' Marija wara t-twelid. Għal Marija, il-fatt li saret omm Ġesù dan fisser li hija esperimentat, f'għaqda sħiħa u rrepetibbli, l-għaqda ma' Alla, li huwa l-għan aħħari tal-alleanza. Bil-qawwa tal-maternità divina hija kienet totalment mimlija fil-ġisem u fl-ispirtu, tant li l-istennija ħerqana ta' persuna umana kollha kemm huma ġew imwettqin.

Dak l-iben; il-persuna tiegħu, l-opra tiegħu, il-qadi li huwa ta' fil-fidi flimkien ma' Ġużeppi, kien il-kollox għal ommu Marija, kif il-Missier kien il-KOLLOX għal Ġesù. Wara li Marija aċċettat fil-ġuf l-Iben ta' Alla, Marija ma setgħet tixtieq "xejn aktar", jew "aħjar", f'ulied oħra. Hu l-primoġenitu, fih tgħammar il-milja kollha tad-divinità.

Hija saret tassew l-għamara ħajja, u denja tal-Verb inkarnat, hija waslet fil-punt

l-aktar għoli tal-perfezzjoni. F'xebh mal-ġarar ta' Kana (Ġw 2,7) il-ġuf ta' Marija kien "mimli sax-xfar".

Ġokebed, omm Mosè (Num 26,59)

Huwa fatt li matul iż-żmien tat-Testment il-Ġdid it-tifkira ta' Mosè kienet saret ta' natura eskatoloġika. Mosè billi kien sar "l-ewwel" ħellies ta' Israel matul l-eżodu Eġizzjan, huwa sar il-prototip, il-messija tant mistenni, bħala l-bennej ta' eżodu definittiv. Kienet saret ħaġa naturali għalhekk li madwar il-persuna ta' Mosè twieldu ġrajjiet u rakkonti li għamluha tinħass l-eskatoloġija – messjanika.

Dan kollu kellu wkoll rifless fuq Ġokebed, omm Mosè u għarusa ta' Għamram (Eż 6,18; Num 3,19; 26,58-59). F'dan ir-rigward twieldu diversi narrazzjonijiet sbieħ, li kellhom xebh sorprendenti ma' xi aspetti tal-maternità ta' Marija ta' Nazaret. Hemm wieħed dwar Ġokebed, fil-prerogattiva tagħha ta' omm Mosè, mela omm ta' Israel kollu. Ir-Rabbi Ġuda, li miet fis-sena 217 WK, jirrakkonta li darba kien qed ifisser l-Iskrittura u l-ġemgħa ħadha n-nagħas. U sabiex iqajjimhom huwa ħareġ b'din l-affermazzjoni: "Waħda mara fl-Eġittu, ġġenerat 600.000 persuna fi ħlas wieħed". Fost dawk preżenti kien hemm dixxiplu msemmi ħafna jismu Rabbi Ismael, iben Rabbi Yosè li għamel din l-objezzjoni.

"U min jista' qatt hija dik il-mara?" Rabbi Ġuda wieġeb; "Ġokebed, din tat it-twelid lil Mosè; Mosè huwa meqjus ekwivalenti għal 600.000 ruħ, in-numru ta' Israel, kif hemm miktub: Għalhekk Mosè u l-Israelin kantaw" (Eż 15,1). Kif ukoll: "L-Israelin wlied għamlu kollox kif kien ordna l-Mulej lil Mosè" (Eż 39,32). Ukoll, "F'Israel ma qam ebda profeta bħal Mosè" (Dt 34,10). Għalhekk dan kollu jfisser li fil-persuna ta' Mosè hemm imdaħħal Israel kollu. Mela f'Ġokebed omm il-profeta Mosè, hija wkoll omm tal-poplu kollu li huwa miġbur fih.

Ix-xebh

Kif wieħed jista' jaħseb, hemm xebh miftuħ bejn dan it-tagħrif u dak tal-Vanġelu. Ukoll Marija li hija l-omm ta' Ġesù (Ġw 2,1.3.5.12; 19, 25-26) minħabba l-istess rieda ta' Ġesù saret omm ta' dawk kollha li jemmnu fih, miġburin fil-figura tad-dixxiplu l-maħbub hemm fuq il-Kalvarju (Ġw 19,26-27; Apok 12,5.13.17). Għalhekk hija saret OMM universali ta' Kristu u ta' dawk kollha li jemmnu FIH.